

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: SOÓTHY GYULA.
LAPTALAJDONOS
AZ ERDELYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 "
Negyedévre — — — — — 2 "
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Növedelem — cselédügy.

(Slachta Margit előadása.)

Ez a kedves missió-nővér, úgy áll az emelvényen a maga végtelenül rokonszenves szerény egyszerűségében, hogy akik látták őt ott a polgári leányiskola termében, csak szeretettel emlékezhetnek meg Slachta Margitról. Csupa meggyőződés, sugárzó béke és harmonia egész megjelenése és amit mond és ahogyan mondja oly vonzóan kellemes és egyszerű, amilyen csak cikornya nélkül való magasan járó lelkek tulajdona lehet. Finom bájjal és esodaszép, nyugodt, kedves formában, súlyos, nagy igazságokat vázolt háborus társadalmunk lelki motívumaiból. Ezt az előadást mindenkinek meg kellett volna hallgatnia! Beszédének másik része a rokkantak felkarolása és kiképzése volt és erre vonatkozólag érdekes képeket mutatott be, vigasztalásul a csiggedőknek.

Utolsó előadása a növedelem és cselédkérdés ügye volt. Világosan, szépen vázolta ennek fontosságát és rövidesen rátért a szervezés tényére. Végre is ez volt a lényeg, azért közbeszólásokkal nem is késeltettük a Növérrel abban, bár hiszen e téren voltak megfigyeléseim úgy a cselédtartók, mint a cselédek világából. Ha az időből telt volna, szívesen szoltam volna, annál is inkább, mert a kedves

Növér egy régebben kiadott röpiratomból idézett részleteket.

Hét év előtt szívem-lelkem erejével küzdöttem a cselédvédő egyesületért. Az egyén, a vallás, az erkölcs szempontjából és nemzeti érdekből, mikor a székely leányok elhelyezését tűztem célul. A nemeslelkű gróf Majláth püspök, dr. Nagy György akkori országgyűlési képviselő és László Gyula a napokban elhunyt iparkamarai titkár és a Székely Társaságok Szövetsége támogattak lelkesen. Ők nyomatták ki röpiratomat ezer példányban és szétküldözték az országban. Idegen városokból sokan kértek utmutatást ez ügyben. Csak itt, helyben hullott rám sok tövis és sok kő. Ez a fogalom, hogy cseléd: távol áll a lelkektől. Van jogom e fölött panaszkodni, mert átéltem az úttörők sorsát. De ma büszke vagyok ama tövisekre és kövekre, melyek eszmehirdető utamban rám hullottak, mert hiszen a kedves Növérnek évek múltán könnyebb volt a lekiszántás. Egy kis tréfával élve, vigasztalhatom magamat azzal, hogy megelőztem a kort!

A valóság pedig az, hogy az igaz gondolatok nem halnak meg, csak elalszanak. A nemes törekvések megérnek az időben, mert Isten lelke van bennük. Ma az emberi lélek fogékonyabb, a lelki talaj puhább, a természet biztosabb. Engedjék meg nekem

azt a diadalmas büszke örömet, mely betölti lelkemet, mikor Isten, a kedves missió-nővér szavai nyomán életre keltette lelkem álmait. Oh vannak, vannak még ilyenek a szívemben és én türelemmel várom az időt, mely megszenteli azokat is.

Slachta Margit megalakította a növedelem egyik legsürgősebbjét, a cselédvédő egyesületet. A kezdőlépések megtevésére vállalkoztak ott rögtön: Barabás Mária igazg.-tanítónő, dr. Fogolyán Kristófné és Künnle Ilus — és bár azóta sokféle kötelességet vállaltam magamra s újakra csak úgy telnek az időből, hogy egyik-másikat talán el kellene hanyagolnom, mégis valószínűleg én is részt kérek oly munkában, mely lelkem célja volt már akkor, mikor csak ellenségeket és nem megértőket láttam magam mellett. Magától értetődően tagjai a szervező egyesületnek a helybeli római katolikus lelkészek.

Szabadjon itt valamit megjegyezmem. Slachta Margit, a Sociális Missió Társulat tagja, Világi szerzetesnő, teljes apáca fogadalmakkal. A Missió Társulat Prohászka és Majláth püspökök védnöksége alatt áll, Farkas Edith alapítványi hölgy főnöksége alatt. Ezekből kifolyólag ugy-e, az elhódítási szándék vádja nélkül, Slachta Margit nem beszélhetett más vallású cselédek szervezéséről? Ez ter-

Történelmi visszapillantás az örmények vallási életére.

(Gondolatok az örmények nagy védőszentjének Világosító szent Gergelynek ünnepén).
II.

Mint említém nagy Örményország megszűnt önálló királyság lenni és török uralom alá került. A török zsarnokság mindig írgy szemmel nézte az örmények törhetetlen ragaszkodását a Szentszékhez, de az üldözés legkegyetlenebbül nyilvánult az 1827—28. évben, amikor a porta minden lehető eszközzel rá akarta kényszeríteni a híthű örményeket, hogy a konstantinápolyi görög szakadár pátriárchának engedelmességesjenek. A pápák erélyes közbenlépése megmentette az örményeket a zaklatástól, sőt sikerült a pátriárchai széknek Konstantinápolyba való áthelyezése által az örmények és a pápaság közötti viszonyt annyira megerősíteni, hogy

már 1879-ben az eretnek és törvénytelenül megválasztott Kupeliani pátriárcha a bitorolt hatalomról lemondott és maga a porta is Hassunt ismerte el az örmények törvényes patriarchájának. Hassunt 1880-ban XIII. Leó pápa a bibornokok sorába iktatta, az ő lemondása után az örmények történetében oly nagy szerepet játszó Ázarián került a pátriarchiai székbe 1881-ben. Ázarián halála után Emmánuelián Péter (1899—1904), majd Szahághián Péter 1904—1909), kinek lemondása után Terzián Péter kormányozza az örmény egyházat, mint hű alattvalója a Szentszéknek.

Ime rövid vonásokban a keleti örményeknek sorsa úgy politikai, mint vallási helyzetüket tekintve. A sok üldözés, amit az örményeknek hazájukban szenvedniök kellett, arra kényszerítette az ország szíve, a fényes Ani városában lakó főrangukat, hogy elhagyva palotáikat és házitűzhelyüket, bucsút intve ősi hazájuknak, 1239-ben előbb Lengyelországba,

majd Moldovába meneküljenek. A menekültek 1669-ben a törököknek északra történt előnyomulása miatt előbb az erdélyi havasokba huzódtak, majd 1672-ben I. Apaffi Mihály fejedelem engedélyével, egyes erdélyi helységeken (Gyergyószentmiklóson, Csík-Szépvezén, Besztercén és Szamosújváron) telepedtek le. Az 1840-ben megtartott erdélyi országgyűlés honfiának ismeri el; majd 1848-ban, amikor kimondatott a „Szabadság, egyenlőség, testvériség”, az örmények is egyenjogúvá lettek a haza minden más nemzetiségű és vallású fiaival.

A beköltözött örmények, kiket Minász püspök vezetett Erdélybe, a görög nemegyesült felekezet hívei voltak. Csak később, amikor Minász püspök, aki előbb maga is a kath. vallásra tért, meghalt 1684-ben küldetett a nagykészsületségű dr. Verzereskul Oxendius Erdélybe, hogy az örmények egyesülését a római egyházzal keresztül vigye. Lembergben az egyesülés megtörténik. Verzereskul püspökké

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

mészetes. Ő a maga szellemében és kiállításában jött és végzett nagyszerű szociális teendőket. De én úgy gondolom: ebből társadalmi kérdést kell csinálni. Több okból. Ha a katolikusok felkarolnak kath. cselédeket, talán az a másik nemesebb érzésű cselédlányka is vágyini fog abba a tisztító légkörbe, mely az ő társát vezetgeti, támogatja. És annak a másik kis cselédnek nem lesz ily lelki társas otthona! Tehát emberileg nem igazságos az ő mellőzése. A másik szempont az, hogyha a cselédtárs mellőzve van: igyekszik lebeszélni, más utakra csábítani, lerontani azt a jó hatást, melyet bizonyára sok nehézséggel fog elérni a kath. növédő egyesület, de a legkisebb nemesítő hatást áldásosan meg fogják érezni a háziasszonyok.

Feltétlenül kívánatos tehát, hogy minden kis cselédlány megtalálja a maga lelkiotthonát. Bizonyára akad a másvalású urihölgyek között is 3-4, aki összeáll és megalakítja a maga növédelmi intézményét, mert amint a Növér is jelezte, így lesz teljes ez a cél. Hogy miben áll ez, — az részletkérdés, melyet itt nem ismertethetek; a cél röviden ez: lelki nemességre, jóságra nevelni és rossz társaságból mindenféle komoly és vidám elfoglaltsággal távol tartani a cselédeket oly időben, mikor amúgy is minden háziasszony kimenőt ad cselédjének.

Félreértés ne támadjon e mozgalomból. Az új egyesület nem a cselédpartok ellen alakul, hanem az ök érdekében, mikor az emberben szunyadó nemes érzéseket igyekszik majd életre kelteni s pótolni oly erkölcsi tanításokat, melyekhez az a cseléd gyermekkorában hozzá nem juthatott. Aki Brassóba megy egy vasárnap délután, ne Flagnerhez menjen fagyaltatni, hanem a zárdába tekintsen be. Könnyet esalt a szemembe, amit ott láttam. Száz cselédlányka imádkozott, tanult, diskurált, játszott, szaladgált, táncolt. Mindenütt velük az apáca, dalban,

táncban, imában. Ugy érzi az a névtelen kis senki, hogy az az apáca neki lelkianyja. Megöleli, megcsókolja a mikor jön, amikor megy! Soha se láttam szebb képet.

Talán a mi világi társadalmunkban nem fogunk találni ennyi lelkikészséget az urihölgyek részéről, mint amennyivel Isten kegyelme az apácákat megáldotta, de akinek nemes szíve, vallásos lelke, emberszerető érzése van: azoknak akarata összetalálkozik a Krisztusi szeretet jegyében és megfogja mutatni az utakat, melyen haladniuk kell!

Ádám Éva.

A kegyelem útja.

(Kolozsvár — Szatmár — Kolozsvár.)

Kegyelmes főpásztorunk i. hó 13-án este Kolozsvárra érkezett, hogy a hétfői Igazgatótanács ülésén elnököljön. Innen másnap, jun. 15-én reggel, miután a harctéren hősi halállal kimult egykori kedves lelki fiának Donhofer József tanárjelöltnek lelkéért bemutatva a sz. miseáldozatot, a bánatos szülők részvételével és vizsgáztatására Szatmárra Boromissza Tibor püspök látogatására utazott. Utja a romantikus szépségben gazdag szamosvölgyi vonalon vezetted. A hegy-völgy gyönyörű váltakozása, festői szépsége jótékony hatással volt főpásztorunkra, de apostoli lelke, mely mindig a mélyebbet, a nagyobbat keresi az életben és a külső szépséget is inkább csak arra használja fel, hogy a lélek keresés eme nagy munkájában elérte fáradságának enyhítésére szolgáljon, alig pihent meg a gyönyörű vidék szemlélésében, máris újabb ténykedések felé terelődött. Nagy bányára megérkezve, első útja a templomba vitte, ahol Erdődy Ignác főtörzsorvosnak, kalocsai konvictor fia már vagy 15 évációzó diákot összegyűjtött, akik élvezve szent gyónásukat, a püspök részt vett a hábo-

rus ájtatosságon s annak végével félórás beszédet intézett a templomot zsúfolásig megtöltött hívekhez, akik a másnap reggel 5 órakor tartott szentmiséjére is tömegesen eljöttek és megáldoztak. 6 órakor a vonat már Szatmár felé vitte a püspököt.

Utazásának főcélja Boromissza Tibor, Szatmár aranymisés, köztisztviselőben álló püspökének meglátogatása volt.

A patriárkális korú, aranymisés, aszkétikus gondolkodású püspök igazi bensőséggel fogadta kegyelmes főpásztorunkat. Van valami varázslatos Boromissza püspök egyéniségében. Aki mindenben annyira háttérbe tudja állítani önmagát, hogy nagy elődeinek kitűzött céljait megvalósítsa; önkéntlenül tiszteletet parancsol, szándékainak tisztaságával, cselekedeteinek természetfölötti rugóival, váldozatainak önzetlenségével. A télen kiállott betegségből felépült: frissen teljesíti főpásztori kötelességeit.

Főpásztorunk 16-án a délelőttet az irtalmas nővérek anyaházában töltötte, melynek megtekintésekor a generális főnöknő kalauzolta. Az intézet megtekintése után az egybegyűlt nővérekhez buzdító beszédet intézett, a tanítónőképzőintézet egyik vizsgáján is részt vett és délután ott gyónatta a nővéreket 4-7 óráig. Másnap reggel a szentmise és szentbeszéd után, mely az anyaház szép templomában tartott, Meszlényi művészeti kivitelű sírját látogatta meg, akiért különben a reggeli szentmiséjét is felajánlotta. Meszlényi püspök Erdéllyel, nevezetesen Kolozsvárral is szorosabb kapcsolatban állott, amennyiben 1899-iki kolozsvári zarándoklása alkalmával az akadémiai templom főoltárát újra aranyoztatta.

Ezután a főpásztor a város nevezetesebb intézeteit és a káptalan összes tagjait látogatta meg. A káptalan viszont Hehelein h. nagypréposttal az élén tisztelettel püspök urunknál ebéd előtt.

A délutánt a kántáriai templomban töltötte, amelyet szintén Boromissza püs-

szenteltek és 1691-ben Erdélybe visszajö, hogy mint főpásztor átvegye az erdélyi örmény egyházak vezetését.

Verzereskul 1715-ben Bécsben meghalt. Végrendeletet hagy hátra, melyben utódjául dr. Stefánovits Istvánt ajánlja. A Görögnyben összeült választók nem tudtak megegyezni, azért a püspök kinevezését a Szentszékre bízták. A Szentszék azonban késett a kinevezéssel, miért is Mária Terézia királynő Theodorovits István Szamosújvár jeles tehetségű főesperesét nevezte ki. A Szentszék azonban nem erősíti meg. Ily módon nem lévén az örményeknek püspökük, az erdélyi örmény katolikusok ideiglenesen az erdélyi róm. kath. püspök joghatósága alá kerültek és még ma is a mindenkor erd. róm. kath. püspök az örmények főpásztor, csak hogy az örmény papnövendékeket nem szenteli fel, hanem a felszentelendők a római, lemergi örmény püspökök, vagy a velencei, bécsi mechatrista érsek-főapátok kéziföltétele által nyerik el a papi hatalmat. S bár az 1868. évi XLIII. t. c. 16. §-a hazai örmény kath. szertartású egyházak önkormányzati szabadságát és jogegyenlőségét megállapította: az erdélyi örmények külön örm. szertartású püspököt

még mai napig nem kaptak és úgy látszik nem is fognak kapni. Ezt kell ugyanis következtetnünk abból a beszédből, melyet Jankovits vallás- és közoktatásügyi miniszter mondott 1914. május 2-án az országgyűlésen, amikor kijelentette: „Mint hogy összesen csak négy rendezett örmény kath. egyházközség van, melyek egész lélekszáma 2084, a püspökség felállításáról nem lehet szó. A vikáriátus felállításába azért nem mehetek bele, mert az újabb költségeket kívánt volna, most pedig mindenképen takarékoskodásra törekszünk.”

A legfelsőbb helyről elhangzott eme kijelentés tehát végleg eldöntötte az örmény püspökség kérdését s talán még azt a kis reményt is elvette, hogy vikáriátust kapjanak az örmények. Ez utóbbinak azonban csak akkor volna valamelyes értelme, ha a vikárius felszentelési joggal bírna, tehát püspök volna, hogy az örményszertartású papnövendékeknek ne kelljen fentebb említett helyekre menni felszentelés végett. A püspökség visszaállítására legkinálkozóbb volt az alkalom akkor, amikor a Lukácsi Kristóf plebános által az örmény püspökségre hagyományozott 80.000 korona még rendelkezé-

sére állott, de amely összeg, mert a hagyományozó óhaja szerint az örmény püspökség tíz év alatt nem létesült, felosztott az örmény egyház és a sz. Gergely fiúárva között.

Miként szétoszol a pástornélküli nyáj, úgy oszol szét és tűnik el a pástornélküli örménység. A négy erdélyi örmény városban a legutóbbi névtár szerint alig van 2085 örm. kath. (Szamosújvárt 1200, Gyergyószentmiklóson 600, Erzsébetvárosban 200, Szépvízen 85), akik azonban csak névleg örmény katolikusok, mert leszámítva egy néhány öreg embert, az ifjú nemzedék már elfeledte nyelvét, nemcsak beszélni, de még írni, olvasni sem tud. Pedig valamikor volt virágzó örmény irodalom, örmény tudomány, amikor egy Gábrus Zachar köteteket megírt sajtókezüleg, amikor még az örmények jobb életmódban gazdagok, függetlenek, amikor vidámak, boldogok és megelégedettek voltak.

Igaz, hogy ezekre tehető azon örmények száma, akik nagy Magyarországon szétszórta élnek; de ezek már annyira elfeledték nyelvüket, rítusukat, hogy leszámítva azt, hogy talán örmény vér csergedez ereikben, örményeknek alig

pök fejezett be. A kéttornyú templom összehordott homokból, mesterségesen elkészített, magasabb halmon épült. A kálváriánál Varjas Endre, hittanár a Szatmárt vákácizló diákokat gyűjtötte egybe, akikhez püspök urunk beszédét intézett és a kis diákok lelkének megtisztításával foglalkozott. — 7 óráig, amikor házigazdájától búcsút véve, a fél 8 órakor induló vonatához sietett. Szatmárra a kegyelmes urat Krywald Ottó, a Budapesti Regnum Mariánium igazgatója kísérte el, ki Boromissza püspök úrnál annak kapcsán is tisztelegni kívánt, hogy Szatmár nagynevű püspöke a Regnum Mariániumnak is nagylelkű jötevője.

Az útirány Szatmárról Kolozsvár felé ugyanaz volt, mert Nagybanán az apostoli ténykedésre igen gyümölcsöző terület kínálkozott. Déléltől a terjedelmes napi posta elintézése után a kórházak meglátogatására és a betegek vigasztalására sietett. Délután 4—9 óráig a plebáni templomban nagy gyónatás volt; közben hadi litániát és szentbeszédet tartott a kegyelmes úr. Másnap a 7 óras misén mintegy 330, még a vidékről is telefonon behívott bérmelegítőt erősített meg a hitben. A szentbeszéd és pápai áldás kiosztása után a férfiak gyónatása következett és 9 óráig, a vonat indulásáig tartott. A hívő sereg megérezte, hogy a főpásztor előtt nem a külsőség, nem a földi nagyság, hanem a lélek, a bensőség kedves, hiszen farszort apostoli útján mindig csak a lelkeket hívja az Úr Jézus felé, azért hoztak is bensőséget és tiszta lelket az Urnak, a mennyben közel ezerre ment az áldozók száma.

Június 20-án, vasárnap a kolozsvári plebáni templomban 7 órakor szentmisét és lelkes szentbeszédet mondott a főpásztor a Kolozsvárt állomásozó róm. kath. vallású katonáknak; akik között nagyon sokan járultak a szentáldozáshoz; délután pedig a hívek bátorítására és vigasztalására szívhezszóló beszédet, majd annak

nevezhetők, sőt nem örmény pap által keresztelve nem is számíthatók örményeknek. Tekintélyes számban vannak, hogy többet ne említsek, például csak Kolozsvárt, hol bizonyára több örmény van mint Szamosújvárt, avagy ott van Marosvásárhely. Mindkét helyen gazdag örmény családok vannak, kiknek kötelességük lett volna régen, összegyűjteni az alapot, mely elegendő lenne egy örmény pap eltartására és örmény plebánia alapítására.

De sajnos, ilyenre ma már még gondolni is nagy merészség, mert hiszen még a meglévő négy örmény plebánián is alig tartható fenn az örmény rítus a maga valódi szépségében. Szamosújvárt kivéve, ahol még úgy ahogy a rítus és az énekek örmény nyelven folynak, a többi plebánián, finom vegyenes foly az istentisztelet. A négy örmény plebánián is napról-napra apad az örmények létszáma, aminek egyik oka az, hogy örmény ifjaink szülővárosukban kellő munkakört nem találnak, másfelé pályáznak. Egy másik ok pedig a házasságkötések gyérsége, ami azt eredményezi, hogy a nagyszámú halálozással szemben, elenyésző csekély a szaporodás.

végeztével litániát tartott. Másnap reggel Szt. Alajos ünnepén — reggel 5 órakor a diákokhoz intézett megszívlelendő beszédet a lelki tisztaságról; a torony-kápolna ismét megtelt áldozókkal.

Ha ösztésszámitanók azt a sok beszédet, leírják azt a sok vigasztaló szót, megmélnék a sok titkos jót, amit a lelkek megmentésére a kegyelem eme útján tett a főpásztor, bizonyára ékebben mutatná be azt a nagy lelket, aki csak azért akar élni, hogy másnak jót tegyen az Isten iránti szeretetből, mint e pár rideg sor, mert azokban erős, liktető élet van, ezekben csak száraz krónika. (—s)

XV. Benedek pápa és az olasz háború.

— Római levél. —

Mindenkit érdekel e kérdés — még azokat is, kik eddig nem törődtek a pápával. Ime Rómában ismerős és jártas munkatársunk következőkben számol be erről a kérdésről.

Azokból a hírekből, melyeket a pápának Spanyolországban vagy Svájcba való esetleges átköltözéséről az egész világ liberális sajtójában nyilvánvaló céllal elhelyeztek, világosan látható, mennyire teljes értelmetlen az úgynevezett garancia-törvény, melyet annak idején a pápai széknek felajánlották és mint helyes volt, hogy a római Kuria ezt a törvényt nem fogadta el.

XV. Benedek pápa béke pápa. Így fogja őt nevezni a világtörténelem. Hogy még szűkebb hazáját is beleheccelték a páholytestvérek a háborúba, aytai szívét mélyen megszorította. Azt remélte, hogy mindazok a hadakozó népek, melyeknél az ő fiait táborban vannak, meg

Legyünk őszinték és valljuk meg nyíltan, hogy a régi örményeknél oly szépen megnyilvánult fajszeretetet felváltotta a fajgyűlölet, az irigység és kapzsiság, amely már alig ismer határt, úgy hogy az örmény nem egyszer fajbelijének romjain siet és akar boldoguláshoz jutni, aminek aztán sajnos következménye, hogy az üldözöttek ott hagyják városukat, ahová fűzi őket minden családi kötelék, minden erkölcsi érzés.

A viszálykodás mindent romboló szelleme szétválasztja az eddig békésen együtt élő családtagokat, összeomlanak a régi pátriárchális tűzhelyek, ahol eddig a fajszeretet melege pótolta az élet küzdelemben elernyedő törekvéseket. A lélek szépsége, mely annyira jellemezte a régi örményeket, ma már elveszett. Az örmények minden tekintetben nagyszerű múltját maholnap csak romok fogják hirdetni és bármily szívósan is ragaszkodjunk az ősi nemzeti tradíciókhoz, le kell szögeznünk azt a szomorú tény, hogy az erdélyi örménység felett meghúzták a lélekhangot, bekövetkeztek az egykor oly számottevő örmények végnapjai.

fogják halgatni az ő szavát, a világ összes katolikusait figyelmeztetni kívánta, hogy vessenek véget ennek a borzalmas vérontásnak. E helyett mélyen gyászoló szívvel látja hazáját is a háborúba beleértve és meg kellett érnie a szabadkőműves izgatók diadalát a jobb elemek felett. Azt is jelenti, hogy a volt államtitkár Mery Dell Val bibornok szép nyaralóját, a Castel Candolfo villát a pápa az olasz Vöröskeresztnek rendelkezésére bocsátotta és ugyanezen célra százezer lírát adományozott. Ami a Castel Condolfort illeti, ezt már évekként elelőtt, amikor az apácákat a szabadkőműves kormány elűzte, két kongregációnak adta át a pápa. Azonfelül ugyanő a legutóbbi földrengés után elrendelte, hogy ott 600 árva gyermeket elhelyezzenek és egészen az ő költségén neveljenek. A mi a második pontot illeti, Benedek pápa minden hadviselő katolikus félnek juttatott adományaiból. Így nálunk is Sapieha Ádám herceg püspöknek 50.000 lírát adott át és megbízta, hogy ezt az összeget jótékony célokra fordítsa. Franciországnak és Belgiumnak is jelentékeny pénzádományokat juttatott a pápa, hogy azt a sebesültek és menekültek közt osszák szét.

Igy tölti be XV. Benedek pápa hivatását s ez ellen a szentéletű férfiú ellen fordulnak a szabadkőművesek gonosz szellemei. Csaknem száz év óta fáradozik a páholy (hívják a testvéreket akár mint most „kőműveseknek”) azon, hogy gyűlöletüket a Habsburgok katli államai ellen irányítsák és azokat megtámadják. Tudják ezek az urak, hogy nálunk a katolikus és a dinasztikus érzés egymást támogatják és épp azért mindent elkövetnek, hogy végre felléphessenek azok ellen, akik az egyházért, a hazáért és királyért életüket áldozni készek. Fáradhatatlanok ebben a minden rend és kultura elleni munkában és nem riadnak vissza sem a törtől, sem a bombától, sem más gyilkoló eszköztől, csak hogy céljukat elérjék.

Magyarország és Ausztria keresztény államok, a dinasztia hű az egyházhoz, ennélfogva az izgatást mindhárom ellen kell folytatni és angol kezdeményezésre a francia pénz Olaszország szabadkőműveseiben megtalálta aljas céljaihoz a megfelelő eszközöket.

Évek óta arra törekcsenek a keresztény ellenes társaságok Olaszországban, kivált Rómában, hogy egyházellenes politikájukat az utcára kivigyék. A francia páholy fizeti őket és az általuk rendezett tüntetések előtt gyakran súlyos gondokat okozott az olasz kormány. A legutóbbi években a római vezető egyesület, a „Societa Anticlericale Giordano Brunó” mely alatt állanak a többi keresztényellenes egyesületek, megkísérelte, hogy kormeneteknél és más alkal-

makkor a római néppel egyházellenes botrányokat rendeztessen. Ezek dacára a katolikus munkásság erőfeszítése elől meg kellett hátrálni, mert ezek nehányszor bizony bittal is készek voltak a rendet helyreállítani.

Ha ez a gyilkos háború, melyet a páholy felszított, arra is kényszeríté XV. Benedek pápát, hogy az örök várost elhagyja, ha minden megígogna is, ahol a hit hiányzik és — mint Göthe mondja: az igazság szeme be volna kötve és minden személynvesztő félrevezethető — mégis segíteni fog az Isten, még ahol az emberek nem is tudnak segíteni, mert él az Isten, aki büntet és igazságot szolgáltat.

Levél.

Zsófia orsz. gyermekszanatórium egyesülettől kaptuk e sorokat.

(Budapest, VIII., Stáhy-utca 15.)

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A gyermekszanatórium mozgalomnak kiváló szerencséje, hogy a sajtó valóban minden alkalommal nemeslelkűen rendelkezésre állott és a magyar társadalmat lelkesítő cikkeivel annak felkarolására serkentette. Az eddig elért eredményért elsősorban hálás is a kormányzat alatt álló Zsófia Orsz. Gyermekszanatórium Egyesület a mélyen tisztelt sajtónak.

A gyermekszanatórium mártirhalált halt fővédőasszonya nevére „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap”-ot kívánunk létesíteni. Engedje meg Nagyságod, hogy ama kérelemmel forduljak most nagylelkűségéhez, méltóztassék Rákosi Jenőnek felkérésére megírt, ideiktatott valóban megragadó cikkét vezető helyen leközlölni és külön az újdonságok sorában a reá vonatkozó melletti hírek is helytadni, s ezáltal közreműködni, hogy a kitűzött magasabb célt könnyebben érthessük el.

Zichy János v. b. t. t. kormányzó elnök.

Szózat.

Irta Rákosi Jenő.

Az Európát dúló világháború borzalmasan gazdag képsorozatai felett egy asszonyi alak lebeg, mintha e háboru tüzein keresztülmenve emelkednék fölünk egy jobb világba.

De bánatos szeme itt csügg az elhagyott földön a maga szegény árvain, akiknek anyja és százezer más árván, akiknek patronája volt életében.

Hohenberg Zsófia hercegasszony volt a Zsófia Gyermekszanatórium védőasszonya és most árván maradt tőle a sanatórium maga is.

Mert hiszen azért, amiért e rettentő háboruban a magyar vitézek halálmegevetéssel küzdenek: az ő vére hullott el előnként azért a nagy és szent célért.

Azt hittük, hogy a béke munkájában várja őt egy nagy történelmi küldetés nemzetek boldogítása körül, mert lám aki a szerelem csodás és titokzatos lobogója alatt formálta a maga és fenséges férje életét, rakta meg családi fészket és készült a feladatra, hogy egy koronás főnek

legyen gondyhitő menedéke és biztató anyala: azt váratlanul egy durvább kéz kegyetlenebb történelmi küldetésbe taszította át könyörtelenül. Ő volt a Gondviseléstől kiszemelve arra, hogy holtestét át lépjen közbénk a háború réme, amelynek véres feladata, hogy igazságot tegyen népek, nemzetek, országok és fejedelmek között.

És most amikor hadaink páratlan kitartása és vitézsége folytán ennek az igazságnak közeledő lépéit mintha már hallanók: gondolatunk oda száll a fejedelmi asszonyhoz, árvák anyjához, és idézzük elszált alakját, hogy felmutassuk fogékony szívét előtt. Mert emléket szántunk neki, hozzá méltó emléket, nem köbe, hanem szívekbe, hálás gyermekszívekbe vésvé.

Testi élete meghalt egy világháború zord előjátékában; lelke éljen elmulhatalanul a jótékonyágban, a segítségben, a szeretetben, a hálában.

Hohenberg Zsófia nevére gyermekvédelmi alapot kívánunk létesíteni s ebben fordulunk a magyar nemzet gyermekeihez, hogy segítsenek meg bennünket. Aki valaha boldog volt anyaságától, aki mint gyermek volt boldog édesanyja mellett; aki mint árva valaha könyvet ejtett és érezte felebarátja simogató kezét, avagy aki meglátta vigasztalás nélkül az árvaság keserves ábrázatát: a boldog boldogságának okáért; aki boldogtalan, az azért, mert tudja mit jelent árvának, betegnek, szegénynek, boldogtalannak lenni: mindenké a saját jó szívéért és Hohenberg Zsófiának boldogsága teljében átlótt anyai szívéért jöjjön és segítsen adományával nemes és szent célunkban.

A háboruban elfolyt vér, a békében folyandó könyözön keserveit akarjuk enyhíteni és egy mártirasszony tragikus halálának emlékébe kapcsoljuk a jó eselkedett, melyre társul kérjük a magyar társadalom szívét, lelkét, esztét és becsületes két kezét, Isten és az árvák nevében.

Évi jelentés.

(a brassói kath. nőegylet füzetéből. Az elnökség kérésére írta és az 1915. május 12-iki közgyűlésen felolvasta: Székula Katinka.)

IV.

Hiszük, hogy Istenbe vetett erőssé hittel és szeretettel előbb utóbb leküzdjük azokat is. E sorokat írva, a történeteken elgondolkozva eszembe jutnak a nemes grófnőnek hozzám még 1914. év tavaszán írt felejthetetlen bátorító szavai, ide jegyzem azokat, mindnyájunknak szólnak úgy is: „Az utolsó nemzetközi cselédkongresszuson elhangzott egyik híres előadó szavait idézem és küldöm feleletül, buzdításul utolsó aggodalmas soraira. kérem tolmácsolja azokat kedves munkatársainak is. Lehetetlen nincs ezen a földön, nincs különösen a nemes, a krisztusi munkán fáradozóknál. A mit lehetetlennek hisznek, mondanak az emberek, az csak nehezebben, nagyobb, kitaróbb munkával, küzdelmekkel valósítható meg.”

A szakosztályok nagy munkáján, s a háborus akción kívül is sok jót tett ez évben egyesületünk. Négy szegény árve

gyermeket fogadott anyai gondjaiba, bizott a kedves jó nővérek szerető, gondos oktatására, nevelésére, s 719.72 K-t fizetett ruházat és ellátásukért. Ezzel az adományunkkal együtt az utolsó évben szegények és árvák segélyezésére összesen 3972.82 K-t, a menhely és Szent Antal otthon fenntartására 2061.16 K-t, a Vörös Kereszt Egylet nemes céljaira (hangverseny, ruhanemű) 3243 K-t, segélyezésekre tehát összesen 9276.98 K-t adtunk. Ehhez azt hiszem nem kell kommentár. Aggodalomra, csüggedésre okunk tehát legkevesebb sincs. S hogyha még mindig volna bátorításra szükségünk, nézzünk bele figyelmesen az 1914. évi zárszámadásunkba, hasonlítsuk azt össze az 1913. évi, tehát az egyesület átalakulása előtti, a múlt évi zárszámadásunkkal; 10.836.31 K bevétel és kiadás áll 3946.14 K-val szemben.

Ezek a számok ép úgy, mint évi jelentésünk adatai reális számok, hangosan, lelkesen beszélnek, megcáfolhatatlanul hirdetik, hogy a Brassói Róm. Kath. Nőegyletben átalakulása óta hatalmas, öntudatosan vezetett munka folyik, s hogy ennek Brassó városában ma már nagy szociális jelentősége van.

Az elmondottakon kívül még csak néhány feljegyezni valóm van. Nőegyletünk a hozzá forduló vakok intézetének, Szanatórium egyesületnek is utalt kisebb segélyeket, a Kath. Misszió társulat nemes háborus céljaira kibocsátott számoló cédulákból pedig néhány ezert helyeztet el a helybeli kávéházakban és vendéglőkben. A városi népkonyha munkájában a polgármester úr kérésére, négy kedves választmányi tagunk tevékenyen vett részt.

Három új alapító tagunk nevét jegyzem még ide: a Meisler Józsefét, Piesslinger Károlyt és Piesslinger Liliét. Jól eső meleg érzéssel, szeretettel köszöntjük őket e helyen, s kérjük, hogy azt a rokonszenvet, elismerést, amely nemes elhatározásuk kísérője volt tartásuk meg nőegyletünkkel szemben ezután is.

Még egy kedves kötelességet érzek, ezt szeretném még teljesíteni. Meghajtom úgy, mint azt a múlt évben tettem egyesületünk lobogóját szeretett jó elnöknőnk, Piesslinger Károlyné előtt mélyen. Az a végtelen tisztelt és hála, amelyet velem szemben érzek, szótlanná tesz, csak ennyit tudok mondani, hiszem, hogy velem mondja azt a Brassói Róm. Kath. Nőegyletnek minden tagja, várvá-várvátuk haza, s nem csalódtunk benne. Amiótt vártuk, azt meghozta, visszaadta nekünk: a békét, a szeretetet. Áldja meg érte az Isten!

S most évi jelentésem végére jutva, s elgondolkozva a modotokon, az a kérdés merül fel lelkemben, hogy mi adott nekünk erre a tagadhatatlanul nagy, lelkes munkára erőt, mi tartotta, mi erősítette nőegyletünket még ebben a nagy viharos évben is. A feleletet nem nehéz megtalálnom rá, készen áll az lelkemben. A mi egyesületünk kath. egyesület, velünk Krisztus dolgozik. S olyan igazgatója van, olyan lelkivezérünk, aki ismeri ezt az erőt, s minden alkalmat megragadott ez évben is arra, hogy azt hivatásához, a mi lelkünkhez is minél közelebb hozza. A felejt-

hetetlen szép keresztény tanítások, a feleséges Szentséginnadási nap, a napi esti ájtatosságok stb., amelyeken mi nőegyleti tagok is mindig szép számban vettünk részt, mind öntudatosan, szeretettel lerakott lépcsők, mind a lelkierő forrásához Krisztushoz vezetnek.

Járjuk ezeket a lépcsőket, mélyen tisztelt hölgyeim, kövessük bátran lelkivezérlünket, szeretett jó igazgatónkat. Nagy, izgalmas időket élünk, lelkünk egyensúlya, nyugalma, családjaink, hazánk boldogsága, jövője ma kétszeresen meg kívánja ezt tőlünk.

A lelkek ünnepe, a szép Pünkösöd közeleg. Hasson át fuvallata, szelleme mindnyájunkat. S hogyha a Szentlélek tüzes nyelve átjárja majd lelkünket, lángra lobbantja benne az isteni szikrát, ennek melegénél könnyű lesz a munka, el nem marad a szép eredmény.

„Jöjj te csodálatos, teremő, alakító lélek!“. Legyen szeretett nőegyletünknek Te általad az első Pünkösödhöz hasonló nagy Pünkösödjé ebben az évben!

H I R E K.

— **Apponyi Albert gróf nálunk.** Kedden, 22-én este érkezett városunkba püspök urunk látogatására Apponyi Albert gróf fiával Györggyel. A püspök úr négyes fogatával Tövisre utazott magas vendége elé, ki az esti gyorsvonattal érkezett oda Brassóból. Fél 10 óra felé este a Hungária előtt hatalmas éljen fogadta a nagy vendéget. Szerdán reggel a püspöki kápolnában szent misét hallgatott és megáldozott. Délelőtt folyamán a Battyhaneumot látogatta meg. Déli fél 1 órakor a Káptalan tisztelgett nála, mikor Tamási Áron rövid, de tartalmas beszédben üdvözölte gróf Apponyit, ki ismert szerénységében minden érdemet a lövészárokban harcoló bakákra hárított.

Délután püspök urunkkal a hegyek közé kirándultak. Csütörtökön ismét püspöki mise a kápolnában, közös szent áldozás. Következő nap délelőtt a kórházakat s a városi muzeumot látogatta meg a főpásztorral együtt és délután a 1/23 órás vonattal elutazott városunkból a lehető legjobb benyomások között, kipihenve erdélyi vándorutja fáradalmait.

— **Főesperes beigtatás.** Az újonnan ki-nevezett hunyadkerületi főesperest Buray Jánost csütörtökön reggel a püspöki kápolnában maga a főpásztor igtatta be és vette át tőle az esküt.

— **Adakozás a Vereskereszt céljaira:** Márkus Bernát a Keresked Bank főkönyvelője 17 koronát adott.

— **Lemberg visszafoglalásának hire** szerdán lelkesedést keltett városunkban. A város és vár (egyedül a posta utca volt kivilágítva! Miért nem a többi is — nem tudjuk, Szerk.) kivilágítva s zászlódiszben, a katonazenekar játszott s éltették a hazát, a hadsereget és a királyt.

Városunk polgármestere, dr. Roska Miklós lelkesítő beszédet intézett a fényesen kivilágított városház előtt összegyűlt közönséghez.

— **Kézhez kaptuk:** „A szerb történelem első öt százada“ című értekezést dr. Barts Gyula nagybeeskereki főgimn. tanár tollából. Különlenyomat az értesítőből. Továbbá a „Nagyszebeni kath. Egyházi Tudósítót“ gazdag tartalmával.

— **Déváról írjak:** Püspök urunk elkísérve gróf Apponyit csütörtökön városunkba érkezett. Az állomáson a főispán és alispán várták s üdvözölték a főpásztort és a to-tovább utazó gróf Apponyit. Este a főpász-tor hadi ájtatosságot tartott, gyóntatott és sok vigasztalást hozott számunkra e rövid idő alatt. Az éjjeli vonattal vissza-utazott székhelyére.

— **Jóteknycélú szineloadás.** Fehér Vilmos szinigazgató (hát színészek is vannak itt? Szerkesztő) .főh 17-én az előadás fele jövedelmét a Gy-felhérvári Vereskereszt céljaira ajánlotta fel, ami 150 K. tesz ki. Fogadja érte az egyesület köszönetét. Ugyan-csak e helyen kell megemlékeznünk a szinigazgató azon nobilis intézkedéséről, hogy esténként 40—50 lábbadozó katona teljesen díjmentesen vehetett részt az elő-adásokon.

A jóteknycélú előadásban a következő felülírtettek történtek: Tamási Áron 6 k.; Balázs Ferenc 6 k.; Antalffy Zsirus dr. 2 k.; Geiringer dr. gyógyszerész 2 k.; Biedermann János 1 k. és Zomora Dániel 60 fillért.

— **Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap.** A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök a mártírhalált halt Hohenberg Zsófia hercegasszony állott. Gróf Zichy János javaslatára a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alapot“ kíván létesíteni, feladatul tűzvéni ki ezen alappal a háború által sújtott szerencsétlen beteg árvák megmentését.

Isten és az árvák nevében fordul most ezen cél érdekében Rákosi Jenő lapunk más helyén leközölt gyönyörű „Szózat“-ával a társadalom nagylelkűségéhez.

A Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap javára szánt adományokat lapunk is elfogadja és gyűjtőiveket a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület központi irodája (Budapest, VIII. Stáhly-utca 15. I. em.) küld.

— **Halálozás.** Szomorúan jelentjük, hogy a hűség férj, gondos édesatyja és a szeretett jó testvér, dr. F e j e r A n t a l ügyvéd, kir. tanácsos, a szent Szilveszter-rend lovagja, a csiksomlyói Szentferenc-rendiek Confratere és apostoli főszindikusa, az Országos Ügyvédszövetség, Kath. Népszövetség, Patronage Egyesület csik-megyei osztályának elnöke, az erd. róm. kath. státusgyűlés és csikvármegye trvh. tagja, a „Csiki Lapok“ főszerkesztője, volt országgyűlési képviselő élete 61., boldog házassága 31. évében hosszas szenvedés és a végső szentségek buzgó felvétele után f. hó 20-án a segesvári kórházban elhunyt. A boldogult földi maradványait Segesvárról a csikszere dai vasúti állomásra szállítva, f. hó 23-án kísérik a csiksomlyói Szentferenc-rendiek kegy-templomába és onnan a gyászszertartás és szentmise után a zárda sírboltjában helyezik örök nyugalomra.

Benne a közélet önzetlen, családunk önfeláldozó és a társadalom becsült tagját

veszítette el. Emlékét hálásan megőrizve adjuk át a jövő nemzedékek kegyeletének.

— **A barátok templomában** az egyik vasárnap esti szentbeszéd témája ez volt: In Corda Jesu salus — Jézus Szívében menekülés, vigasztalás, erősség — győzelem. Tehát oda kell mennünk és oda kell vinnünk minél többet, s akkor biztos a győzelem.

A mult vasárnap arról szólt, hogy a történelem eseményei ismétlődnek. Jézus Szíve most ismétli a próféta felhívását: „Készítsétek szíveteket nekem, szolgáljatok nekem, és megmentelek titeket ellenségeitek kezeiből.“

— **A bálványosváltaljai** róm. kath. egy-házközség ezúton is hálás köszönetet fejezi ki Babula Lajos úrnak, aki Erzsébet-bányáról 50 kor. újabb kegyes adományt küldött a hitközség, illetőleg a templom céljaira.

— **Marosludason** egy sorsjegyszövetkezetet létesített pár éve dr. Bignio máv. orvosi tanácsadó, akit most Budapestről a Merkur Bank ajánlott levélben arról értesít, hogy az Első budapesti Hazai sorsjegyük 200,000 koronával lett kihuzva, az összeg azonnal felvehető. Szép esemény a mai szegény, sanyargott világban, pláne ha jóteknyc, áldott kezekbe jut.

— **Érettségi vizsgálat Kézdivásárhely.**

A kézdivásárhelyi r. k. főgimnáziumban hadi érettségi bizonyítványt áprilisben 14 népfelkötő VIII. osztályos kapott. Ezek közül jelesek: Gondos István és Sipos Lajos. A rendes évvégi érettségi vizsgálat június 14. és 15. napjain ment végbe Walther Béla nagyszebeni tanker. főigazgató elnökelete alatt. A Státus képviselője Elekes Béla nyug. főispán, gimn. világi biztos volt. Érettségire tizenötön állottak. Ezek közül jelesen érett: Szacs-vay László, jól érettek: Héjja Pál, Incezy Áron, Török Ferenc, Morvai Margit. Egyszerűen érett 4 tanuló. Három hó mulva javító vizsgálatot tehet 3 rendes és 1 magántanuló.

— **Érettségi vizsgálatok a kolozsvári Máriánumban.** A Máriánumban két tagozatán a női felső kereskedelmi iskolában és a leánygimnáziumban igen szép eredménnyel folytak le az érettségi vizsgálatok. A felső kereskedelmi iskolában Kirchner Béla főigazgató, a vallás és közoktatás-ügyi miniszterium biztosa és Pákei Lajos, iparmuzeumi igazgató, a keresk.- ügyi miniszterium biztosa elnökölték. A vizsgálatok f. hó 9-én és 10-én folytak le. A 35 növendék közül jelesen érett 12 tanuló: Bisinger Erzsébet, Bosin Margit, Hack Vilma, Kovács Selma, Kol Erzsébet, Mercader Margit, Pautz Adrienne, Péterffy Klára, Szabó Ilona, Szentkirályi Amália, Széplaki Margit és Werger Mária; jól érett 12 tanuló és egyszerűen 11 tanuló.

A leánygimnáziumban f. hó 17—19-ik napjain voltak a szóbeli érettségi vizsgálatok, melyeken Kuncz Elek, kir. tanácsos, tankerületi főigazgató elnökölt. A 21 növendék közül jelesen megfelelt 13 tanuló: Csia Róza, Eperjesy Anna, Gonda Magdolna, Grüner Olga, Kerestély Margit, Kirchgässner Margit, Szakáts Dalma, Vajszada Judit, Venczel Julia, Veress Erzsébet és báró Zeyk Adél; jól érett: 6 tanuló és egyszerűen 2 tanuló.

— **Szegény templom számára** Missale Defunctorumot szívesen ajándékozik a bálványosváraljai templom. Megkeresésre elküldi a bálványosváraljai róm. kath. lelkészi hivatal.

— **Nyugdíjazás.** A vallás és közoktatásiügyi miniszterium Csiszár Ferenc szászrégeni róm. kath. elemi iskolai tanító részére évi 2800 korona nyugdíjat utalványozott.

— **A Szent Istvánnapi országos körmenet.** Az Országos kath. Nagygyűlések ismételt elhatározták, hogy a Szent-István napi körmenet országos és hivatalos jellegének kidomborítására mozgalom indítassék. Az Országos Katholikus Szövetség, mint a nagygyűlések határozatainak végrehajtója, az erre vonatkozó intézkedéseket minden évben megtette és különösen tavaly az összes előkészületeket megtette, hogy az ünnepség méltó keretében folyjon le. A világháború kitörése megakadályozta, hogy vidékről nagyobb tömegek jöjjenek a fővárosba és így azoknak részvételét el kellett tekinteni. Ugyanaz az esemény, mely akkor a viszonyokat hirtelen megváltoztatta, most azt a természetszerű vágyat váltja ki, hogy az ország népe a magyarok Védőszentjének ünnepén minél impozánsabban tüntessen. Az Országos Kath. Szövetség már csak ezért is minden lehetőt elkövet, hogy amennyire a közlekedési viszonyok megengedik az a kívánság valóra válhassék. Énnél fogva az illetékes tényszókkal érintkezésbe lépett és a szükséges előkészületeket már most megtette.

— **Hadikölcsön jegyzések.** Székeskáptalanunk — mint említettük, 50,000 kor. jegyzett: városunkban a jegyzések összege 592,850 korona. Bereck (Háromszék m.) kövekezők jegyezték:

Róm. kath. Egyház 6000 kor.; Ref. Egyház 250 kor.; Rácz József, káplán 200; Finta János és neje 10,400 kor.; Finta Boriska 5000 kor.; Finta Viktoria 3500 kor.; Finta Vilmos 100 kor.; Jánó József 1000 kor.; Ifj. Jánó József 900 kor.; Szlecsány József 200 kor.; Szlecsány Ágnes 200 kor.; Kovács András 200 kor.; Tima Dénes 200 kor.; Máthé György 2000 kor.; Bene Mózesné 1400 kor.; Orbán Lajos 200 kor.; Konya Mihályné 100 kor.; Fodor László 100 kor.; Péterfy István 100 kor.; Somogyi József 100 kor.; Sági Sándor 100 kor.; az L-ső kibácsátásra jegyezték összesen 32,250 koronát.

A második kibocsátás alkalmával jegyezték:

Róm. kath. Egyház 10,100 kor.; Ref. Egyház 100 kor.; Bereczki Olvasókör 600 kor.; Bereczki iparosok Zászlóalapja 150 kor.; Bereczki Hitelszövetkezet 5000 kor.; Bereczki vasúti kijáró út alap 500 k.; Finta Viktoria 9950 kor.; Bene Mózesné 500 kor.; Simon Sándor 2200 kor.; Szlecsány Sándor 2200 kor.; özv. Simon Jánosné 600 kor.; dr. Tóth Samu 50 kor.; Bara Antalné 50 kor.; Kovács András 8000 kor.; Ondorkó Erzsébet 300 kor.; Bereczki Gazdakör 200 kor.; Bereczki Gábor Áron szoboralap 2000 kor.; Gulyás László 100 kor.; Gulyás Béla 100 kor.; Réti János 1100 k.; Réti Jánosné 300 kor.; Péterfy István 200 kor.; Bara Sándorné 1100 kor.; Bara Mihályné 100 kor.; Andorkó Jánosné 300 k.;

Konya Mihályné 100 kor. és özv. Fina Jánosné 1000 koronát jegyezték, összesen 49100 kor. Az első és második Hadikölcsönre így Bereczkén összesen 81,350 kor. jegyeztetett.

IRODALOM.

Templomi könyvestáblák. Robitsek korszerű eszméje, amelyet mi is már többszörösen olvasóink figyelmébe ajánlottunk, mindenütt kedvező fogadtatásra talált. Nemesak a városok jóformán minden templomában felállították, hanem a kisebb helyeken is. Több helyen érdeklődtünk, vajjon a közönség megértéssel fogadta-e és mindig kielégítő feleletet kaptunk. Hiány soha sincs, de annál több az adomány. Ahol még nem állították fel a templomi könyvestáblákat, ott sürgősen intézkedjenek. Felvilágosítással készséggel szolgál Robitsek Ferenc szeminaryumi vicerektor. Budapest Papnevelde utca 7.

A nagy esztendő 1914—1915. Egy haditudósító naplója.

Irta Landauer Béla. Élet kiadása, ára 2 K.

Az Alkotmány hadi tudósítója éles megfigyelő képességével sok értékes és érdekes tapasztalatot szerzett, mióta állandó küzdelemben élünk s ezen tapasztalatait egy csinos kötetben a nagy közönség rendelkezésére bocsátotta.

Június 30-ával kezd, ama szomorú nappal, amikor a nemzet lelkét megre-megtette a trón várományosának könyörtelen meggyilkolása. Az utolsó feljegyzés április havában történt. E két dátum között foglalnak helyet a déli és északi harcok apró eseményei, melyek gyakran jelentéktelennek látszanak, de valójában hű képei a magyar önfeláldozó hazaszeretetének, annak a bámulatra keltő bátorságnak amellyel szembe száll, ha kell ezer halállal is.

Az Istenben boldogult trónörökös temetését, bécsi és arsteteni utolsó útját is leírja, ami ugyan nem tartozik szorosan véve egy hadi tudósító naplójának keretébe, de mégis leköti figyelmünket, mert az a gyászmenet előjátéka, megindítója, okozója volt a nemzet fegyverkezésének. Találunk a könyvben olyan részleteket is, amelyek az Élet és Alkotmány hasábjain már megjelentek, de ezeknek egy kötetbe való gyűjtését teljesen indokoltnak tartjuk, mert érdekességüknél fogva kár volna feledésnek engedni azokat.

Sok napló és feljegyzés jelent meg már a haretéri élményekről, melyeket hivatásos és írói babérokra utalázó, de különben csak élelmes vigécek írtak s amelyek napról-napra elárasztják a fővárosi és vidéki sajtót, de egyik sem ékeskedik annyi jó tulajdonsággal, mint Landauer írása. Nem unalmas elbeszélés vagy leírás, nem is párbeszéd szertelen halmozása és így az ének, mint a legnagyobb hősné diodom borítása, hanem mind a háromnak szerencsés összevágatása. Élénk, szellemes, meglátja a reális értékeket az ember lelkében, a jelentéktelen dolgok mellett ügyesen síklik el, hogy annál inkább kiemlje a fontosat.

Sajnálattal kell megemlékeznünk a könyv stílusáról, amely bizony nem egy helyen hagy maga után kívánni valót. Sok idegyszerűség van benne, különböző azokon a helyeken, ahol német és francia beszélgetést kellett visszaadni magyarra. Ezt ugyan az írótól nem vehetjük rossz néven, aki srappal és dörgés közepett nem vigyázhat szerfelett a stílus tisztaságára, de annál inkább beszámítjuk a kiadó társaságnak, amelynek kötelessége lett volna javítást eszközölni; a szerző bizonyára készséggel megadta volna hozzá az engedélyt. Egyébként ez nem rontja le annyira a könyv értékét, hogy örömmel ne vegye kezébe az, aki tisztességes hangú, mindig érdekes apróságot akar olvasni a magyar nemzet pénz, vért és életet felemészítő harcából. Cséfalvi.

Szerkesztői üzenetek.

— **Vas. Megjött.** — Köszönöm jövő szám megkezd.

— **I. Földes Zoltán** lapunkba is ír — de már rég nem küldött semmit. Nem tudom merre van.

— **Budapest.** Egyik sem vált be.

Sz. 1444 — 1915.

Pályázati hirdetés.

Az erdélyi róm. kath. Státus **kézdívásárhelyi főgimnáziumához két német — magyar szakos tanszékre pályázatot** hirdetünk.

A helyettes tanár fizetése 1600 korona, a rendes tanár kezdőfizetése 2400, illetőleg a kérelmezendő állami személyi pótlékkal 2600 kor. és 500 kor. lakáspénz; továbbá a törvényes 200 koronás ötödéves korpótlékok annak idején s fizetési kiegészítési államsegéllyel előléptetés magasabb fizetési fokozatba a szolgálati időnek megfelelőleg.

Egyik tanszék miniszteri, a másik státusi kinevezés alá esik.

Az életkor, vallás, családi állapot, hadmentességi viszony, végzett tanulmány s az esetleges eddigi szolgálat igazolásra szolgáló okmányokkal és a tanári oklevéllel felszerelt folyamadványok í. é. július hó 30-ig bezárólag gróf Majláth G. Károly b. t. t. erdélyi püspök úrhoz, Gyulafehérvárra nyújtandók be.

Kolozsvár, 1915. június hó 18.-án.

Báró Szentkereszthy Dr. P. Jánossy
alelnök. titkár.

Sz. 7494—1915.
kig.

Hirdetés.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1915. évi I. és II. osztály kereseti-adó kivetési listrom a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik és esetleges felszólamlásaikat is beadhatják.

Gyulafehérvár szab. kir. város tan. 1915. június hó 16.

Dr. Roska Miklós polgármester.

Az olasz háború előzményeiről.

— Ara 40 fillér. — Bérmentve 45 fillér. —

A Szerb kékkönyv.

A szerb kormány diplomáciai levelezése 1914. jun. — augusztusig.

Ara 60 fillér. Bérmentve 65 fillér.

Háboru és szociálizmus

Tanulmányok a háboru szociálista és szociálpolitikai tényeiről és kérdéseiről.

Ara 80 fillér. Bérmentve 85 fillér.

Harctéri térképek.

A katonai események az összes harctereken egy lapon tiszta éles rajzokban. Az állások be vannak rajzolva úgy hogy egy pillantásra a harc állását áttekinthetjük.

Megjelenik minden héten új kiadásban. — eddig 36 szám jelent meg. — Ara egy térképnek 40 fillér.

Ezen térképek terjesztését a bécsi Hadsegélyző hivatal vállalta és a tisztajövedelmet a harctéren esetenként árvaiknak és özvegyeinek segélyezésére fordítja.

Az eddig megjelent számok 1—36-ig valamint a következő számok is előfizetés ellenében kaphatók.

Előfizetési ára 10 térképre, egyenkénti megjelenés után bérmentes küldéssel Kor. 1.20 fillér.

Kaphatók: Schäser Ferenc könyv- és papír kereskedésében, Gyulafehérvárt.

TELEFON SZÁM 16. Schäser Ferenc, Gyulafehérvár. TELEFON SZÁM 16.

Feltűnést kelt a teljesen látható írásu eredeti amerikai

FOX-írógép

legújabb modellje.

Díjtalanul bárhol bemutatom.

ÍRÓGÉPKELLÉKEK: szénpapír, szallagok, írógéppapírok stb., különféle gyártmányukat, eredeti gyári árban állandóan raktáron tartok.

Ügyvédeknek és hivataloknak részletfizetésre is szállítok.

A NAGY HÁBORÚ ÍRÁSBAN ÉS KÉPBN

Az egyik rész 25 füzetben:

ÉSZAKON ÉS DÉLEN

cimű az oroszországi és szerbiai hájjárral foglalkozik és a Conrad és Hindenburg vezérlete alatti hadseregek dicsőséges tevékenységét egységesen dolgozza fel.

A másik rész ugyancsak 25 füzetben:

A NYUGATI HARCTÉR

cimű a franciák, belgák, angolok japánok elleni szárazföldi és tengeri küzdelmeit mutatja be.

Minden füzet ára 40 fillér.

Kaphatók Schäser Ferenc könyvkereskedésében Gyulafehérvárt.

FRANCIA OLAZ NEMET MAGYAR

VILÁGNYELVEKET MESTANULHATJA tanító nélkül

SCHIDLOF DE 1000 MÓDSZERÉVEL

AZ EGYES NYELVTANOK 10 FÜZETBEN TELJESEK 60F

DÍZSES VASZONMAPPÁBAN 7K

EGYBEGYÜJTVE 7K

KAPHATÓ: SCHÄSER FERENC papírkerek, Gyulafehérvár.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GUÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stilusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dús választékban, mindenféle és ó-keresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Katholikus családok lapja!

„ÉLET”

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkesztési jeles katolikus írók gárdája élén Izsófi Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képeket gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

— **Szegény templom számára** Missale Defunctorumot szívesen ajándékoz a hálványosváraljai templom. Megkeresésre elküldi a hálványosváraljai róm. kath. lelkészi hivatal.

— **Nyugdíjazás.** A vallás és közoktatásiügyi miniszterium Csiszár Ferenc szászrégeni róm. kath. elemi iskolai tanító részére évi 2800 korona nyugdíjat utalványozott.

— **A Szent Istvánnapi országos körmenet.** Az Országos kath. Nagygyűlések ismételten elhatározták, hogy a Szent-István napi körmenet országos és hivatalos jellegének kidomborítására mozgalom indítassék. Az Országos Katholikus Szövetség, mint a nagygyűlések határozatainak végrehajtója, az erre vonatkozó intézkedéseket minden évben megtette és különösen tavaly az összes előkészületeket megtette, hogy az ünnepség méltó keretében folyjon le. A világháború kitörése megakadályozta, hogy vidékről nagyobb tömegek jöjjenek a fővárosba és így azoknak részvételétől el kellett tekinteni. Ugyanaz az esemény, mely akkor a viszonyokat hirtelen megváltoztatta, most azt a természetszerű vágyat váltja ki, hogy az ország népe a magyarok Védőszentjének ünnepén minél impozansabban tüntessen. Az Országos Kath. Szövetség már csak ezért is minden lehetőt elkövet, hogy amennyire a közlekedési viszonyok megengedik az a kívánság valóra válhassék. Énnél fogva az illetékes tényezőkkel érintkezésbe lépett és a szükséges előkészületeket már most megtette.

— **Hadikölcsön jegyzések.** Székeskáptalanunk — mint említettük, 50,000 kor. jegyzett; városunkban a jegyzések összege 592,850 korona. Bereck (Háromszék m.) kövekezők jegyezték:

Róm. kath. Egyház 6000 kor.; Ref. Egyház 250 kor.; Rácz József. Káplán 200; Finta János és neje 19,400 kor.; Finta Boriska 5000 kor.; Finta Viktoria 3500 kor.; Finta Vilmos 100 kor.; Jánó József 1000 kor.; Ij. Jánó József 900 kor.; Szlecsány József 200 kor.; Szlecsány Ágnes 200 kor.; Kovács András 200 kor.; Tima Dénes 200 kor.; Máthé György 2000 kor.; Bene Mózesné 1400 kor.; Orbán Lajos 200 kor.; Kónya Mihályné 100 kor.; Fodor László 100 kor.; Péterfy István 100 kor.; Somogyi József 100 kor.; Sági Sándor 100 kor.; az I.-ső kibácsátásra jegyezték összesen 32,250 koronát.

A második kibocsátás alkalmával jegyezték:

Róm. kath. Egyház 10,100 kor.; Ref. Egyház 100 kor.; Bereczki Olvasókör 600 kor.; Bereczki iparosok Zászlóalapja 150 kor.; Bereczki Hitelszövetkezet 5000 kor.; Bereczki vasuti kijáró út alap 500 k.; Finta Viktoria 9950 kor.; Bene Mózesné 500 kor.; Simon Sándor 2200 kor.; Szlecsány Sándor 2200 kor.; Istók András 2200 kor.; özv. Simon Jánosné 600 kor.; dr. Tóth Samu 50 kor.; Bara Antalné 50 kor.; Kovács András 8000 kor.; Ondorkó Erzsébet 300 kor.; Bereczki Gazdakör 200 kor.; Bereczki Gábor Áron szoboralap 2000 kor.; Gulyás László 100 kor.; Gulyás Béla 100 kor.; Réti János 1100 k.; Réti Jánosné 300 kor.; Péterfy István 200 kor.; Bara Sándorné 1100 kor.; Bara Mihályné 100 kor.; Andorkó Jánosné 300 k.;

Kónya Mihályné 100 kor. és özv. Fina Jánosné 1000 koronát jegyezték, összesen 49100 kor. Az első és második Hadikölcsönre így Bereczkén összesen 81,350 kor. jegyeztetett.

IRODALOM.

Templomi könyvestáblák. Robitsek korszerű eszméje, amelyet mi is már többszörösen olvasóink figyelmébe ajánlottunk, mindenütt kedvező fogadtatásra talált. Nemesak a városok jóformán minden templomában felállították, hanem a kisebb helyeken is. Több helyen érdeklődtünk, vajjon a közönség megértéssel fogadta-e és mindig kielégítő feleletet kaptunk. Hiány soha sincs, de annál több az adomány. Ahol még nem állították fel a templomi könyvestáblákat, ott sürgősen intézkedjenek. Felvilágosítással készséggel szolgál Robitsek Ferenc szemínáriumi vicerektor. Budapest Papnevelde utca 7.

A nagy esztendő 1914—1915. Egy haditudósító naplója.

Irta Landauer Béla. Élet kiadása, ára 2 K.

Az Alkotmány hadi tudósítója éles megfigyelő képességével sok értékes és érdekes tapasztalatot szerzett, mióta állandó küzdelemben élünk s ezen tapasztalatait egy csinos kötetben a nagy közönség rendelkezésére bocsátotta.

Június 30-ával kezd, ama szomorú nappal, amikor a nemzet lelkét megre-megtette a trón várományosának könyörtelen meggyilkolása. Az utolsó feljegyzés április havában történt. E két dátum között foglalnak helyet a déli és északi harcok apró eseményei, melyek gyakran jelentéktelennek látszanak, de valójában hű képei a magyar önfeláldozó hazaszeretetének, annak a bámulatra keltő bátorságnak, amellyel szembe száll, ha kell ezer halállal is.

Az Istenben boldogult trónörökös temetését, bécsi és arstetteni utolsó útját is leírja, ami ugyan nem tartozik szorosan véve egy hadi tudósító naplójának keretébe, de mégis leköti figyelmünket, mert az a gyászmenet előjátéka, megindítója, okozója volt a nemzet fegyverkezésének. Találunk a könyvben olyan részleteket is, amelyek az Élet és Alkotmány hasábjain már megjelentek, de ezeknek egy kötetbe való gyűjtését teljesen indokoltnak tartjuk, mert érdekességüknél fogva kár volna feledésnek engedni azokat.

Sok napló és feljegyzés jelent meg már a haretéri élményekről, melyeket hivatásos és írói babérokra utalázó, de különben csak élelmes vigécek írtak s amelyek napról-napra elárasztják a fővárosi és vidéki sajtót, de egyik sem ékeskedik annyi jó tulajdonsággal, mint Landauer írása. Nem unalmas elbeszélés vagy leírás, nem is párbeszédnek szertelen halmozása és így az ének, mint a legnagyobb hőnek diodom borítása, hanem mind a háromnak szerencsés összeválogatása. Élénk, szellemes, meglátja a reális értékeket az ember lelkében, a jelentéktelen dolgok mellett ügyesen siklik el, hogy annál inkább kiemelje a fontosat.

Sajnálattal kell megemlékeznünk a könyv stílusáról, amely bizony nem egy helyen hagy maga után kívánni valót. Sok idegenszerűség van benne, különösen azokon a helyeken, ahol német és francia beszélgetést kellett visszaadni magyarra. Ezt ugyan az írótól nem vehetjük rossz néven, aki srappel és dörgés közepett nem vigyázhat szerfelett a stílus tisztaságára, de annál inkább beszámítjuk a kiadó társaságnak, amelynek kötelessége lett volna javítást eszközölni; a szerző bizonyára készséggel megadta volna hozzá az engedélyt. Egyébként ez nem rontja le annyira a könyv értékét, hogy örömmel ne vegye kezébe az, aki tisztességes hangú, mindig érdekes apróságot akar olvasni a magyar nemzet pénz, vért és életet felemészítő harcából.
Cséfalvi.

Szerkesztői üzenetek.

— **Vas. Megjött.** — Köszönöm jövő szám megkezdéi.

— **I. Földes Zoltán** lapunkba is ír — de már rég nem küldött semmit. Nem tudom merre van.

— **Budapest.** Egyik szer vált be.

Sz. 1444 — 1915.

Pályázati hirdetés.

Az erdélyi róm. kath. Státus **kézdívásárhelyi főgimnáziumához két német — magyar szakos tanszékre pályázatot** hirdetünk.

A helyetes tanár fizetése 1600 korona, a rendes tanár kezdőfizetése 2400, illetőleg a kérelmezendő állami személyi pótlékkal 2600 kor. és 500 kor. lakáspénz; továbbá a törvényes 200 koronás ötödéves korpótlékok annak idején s fizetéskiegészítési államsegéllyel előléptetés magasabb fizetési fokozatba a szolgálati időnek megfelelőleg.

Egyik tanszék miniszteri, a másik státusi kinevezés alá esik.

Az életkor, vallás, családi állapot, hadmentességi viszony, végzett tanulmány s az esetleges eddigi szolgálat igazolásra szolgáló okmányokkal és a tanári oklevéllel felszerelt folyamadványok f. é. július hó 30-ig bezárólag gróf Majláth G. Károly b. t. t. erdélyi püspök úrhoz, Gyulafehérvárra nyújtandók be.

Kolozsvár, 1915. június hó 18.-án.

Báró Szentkereszthy Dr. P. Jánossy
alelnök. titkár.

Sz. 7494—1915.
kig.

Hirdetés.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1915. évi I. és II. osztály kereseti-adó kivetési listrom a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik és esetleges felszólamlásaikat is beadhatják.

Gyulafehérvár szab. kir. város tan. 1915. június hó 16.

Dr. Roska Miklós polgármester.

Az olasz háború előzményeiről.

— Ara 40 fillér. — Bérmentve 45 fillér. —

A Szerb kékkönyv.

A szerb kormány diplomáciai levelezése 1914. jun. — augusztusig.

Ara 60 fillér. Bérmentve 65 fillér.

Háboru és szociálizmus

Tanulmányok a háboru szocialista és szociálpolitikai tényeiről és kérdéseiről.

Ara 80 fillér. Bérmentve 85 fillér.

Harctéri térképek.

A katonai események az összes harctereken egy lapon tiszta éles rajzokban. Az állások be vannak rajzolva úgy hogy egy pillantásra a harc állását áttekinthetjük.

Megjelenik minden héten új kiadásban. — eddig 36 szám jelent meg. — Ara egy térképnek 40 fillér.

Ezen térképek terjesztését a bécsi Hadsegélyző hivatal vállalta és a tisztajövedelmet a harctéren eleset tek árvaínak és özvegyeinek segélyezésére fordítja.

Az eddig megjelent számok 1—36-ig valamint a következő számok is előfizetés ellenében kaphatók.

Előfizetési ára 10 térképre, egyenkénti megjelenés után bérmentes küldéssel Kor. 1.20 fillér.

Kaphatók: Schäser Ferenc könyv- és papír kereskedésében, Gyulafehérvárt.

TELEFON SZÁM 16. Schäser Ferenc, Gyulafehérvár. TELEFON SZÁM 16. SZÁM

Feltűnést kelt a teljesen látható írásu eredeti amerikai

FOX-írógép

legújabb modellje.

Díjtalanul bárhol bemutatom.

IRÓGÉPKELLÉKEK: szénpapír, szallagok, írógéppapírok stb., különféle gyártmányokat, eredeti gyári árban állandóan raktáron tartok.

Ügyvédeknek és hivataloknak részletfizetésre is szállítok.

A NAGY HÁBORU ÍRÁSBAN ÉS KÉPBEN

Az egyik rész 25 füzetben: **ÉSZAKON ÉS DÉLEN**

címmel az oroszországi és szerbiai hájjáratl foglalkozik és a Conrad és Hindenburg vezérlete alatti hadseregek dicsőséges tevékenységét egységesen dolgozza fel.

A másik rész ugyancsak 25 füzetben: **A NYUGATI HARCTÉR**

címmel a franciák, belgák, angolok japánok elleni szárazföldi és tengeri küzdelmeiket mutatja be.

Minden füzet ára 40 fillér.

Kaphatók Schäser Ferenc könyvkereskedésében Gyulafehérvárt.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek mekkanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GYÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stilusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dús választékban, mindenféle és ó-keresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Parla Italiano · Sprechen Sie Deutsch

FRANCIA · OLASZ · NÉMET · ANGOL

VILÁGNYELVEKET MEGTANULHATJA tanító nélkül

SCHIDLOF DE 1000 MÓDSZERÉVEL

AZ EGYES NYELVTANOK 10 FÜZETBEN TELJESEN 60F DÍSZES VASZONMAPPÁBAN 20F EGYBEGYÜJTVE 7K

KAPHATÓ: SCHÄSER FERENC papírkereskedésében Gyulafehérvárt.

Katholikus családok lapja!

„ÉLET”

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsófi Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és Kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR VÖRÖSKÖNYV.

A monarchia háborus dokumentumait, az ellenséges és semleges államokkal folytatott tárgyalásokat, bizalmas követi jelentéseket, a hírhedt szerb dossier-t és a háboru előzményeire vonatkozó egyéb okmányokat tartalmazza.

Ára 1 Korona.

Bérmentve postán 1 Kor. 20 fill.

SVEN HEDIN: EGY HARCBAŒ ALLÓ NEMZET.

Ez a könyv legmegkapóbb leírása a németiség háborújának. Sven Hedín hónapokig élt a német harctereken, szívesen látott vendége volt a német császárnak, látta, hogy organizálják a stratégiai mozdulatokat, ott lehetett a hősi rohamoknál.

Hatalmas szenzáció ez a könyv, mert az egész világ számára először tárja fel a csodálatos Németországot a történelem legnagyobb háborújának kónapjai alatt. A nagy alakú, 176 oldalas kötet ára 1 korona, bérmentve 1 K. 10 f. beküldése ellenében.

DETLEV VON LILIENCRON: HÁBORUS NOVELLÁK.

Lilliencron könyvének értékét és aktualitását mindennél jobban bizonyítja az a szenzációs siker, hogy a német kiadás ma már a 167-ik kiadásban forog kezében. Szerző mint aktív katonatiszt végigharcolta a nagy német-Francia háborút. Sok hivatott kritikus szerint ezek a legszebb háborus elbeszélései a világirodalomnak. Csataképei megdöbbentően fenségesek: magunk előtt látjuk a katonáktól szibogó harcot, a tábornok, a nemetelő sereget, a véres ütközeteket, az elkecseregetett rohamot, egyesek hőstetteit. A könyv bolti ára gyönyörű borítékban 3 K. bérmentve 3 K. 20 fillér.

Conan Doyle: VESZEDELEM!

Az angolok híres írója előre meglátta és megírta a német flotta mostani, izgalmasan várt akcióját Anglia ellen. Conan Doyle izgatott részletekkel tárja fel, hogy néhány tengeralatt járó hajó tönkre tudja tenni Angliát az óriási angol flottát téltelenségre kárhóztatva.

Bolti ára 40 fill. bérmentve 45 fillér.

Fényes László könyve: *A szerb harctérről.*

A világháboru eddigi irodalmának egyik legszenzációsabb terméke. Fényes L. maga is átélte a leírt harcokat. Izgató, színes beszámolókat, újszólókat, a lövészárkokban írt meg. Azoknak a harcoknak, melyeket megrajzol, ő maga is átértette minden borzalmát. Ott volt a rajvonalban, a bravuros rohamoknál és ott volt a kötőhelyen.

Bolti ára 3 korona. Bérmentve 3 kor. 20 fill.

ELMÉLKEDÉSEK

szűz Mária tiszteletére minden hónap első szombatján című füzet, mely 12 elmétkedést tartalmaz.

A csinos kis könyvecske boldogemlékü X. Pius pápának 1912. jún. 13-án kifejezett óhaja alapján s annak szellemében készült, hazánkban a magyar nép között is.

A jelen háborus idők különösen alkalmasak arra, hogy szűz Mária, — a Magyarok Nagyszónya — tiszteletében buzgólkodjunk s az ő közvetítésével a világot megváltó szent Fiától békét esdekeljünk le szegény hazánk s benne magunk számára.

Gyakoroljuk, ismertetjük és terjesszük szepőltelen Anyánknak ezt az újabb formában megnyilvánuló s felmagasztosítóan szép tiszteletét; vegyünk tele kézzel és meleg szívvel a nekünk megkínált teljes búcsúk kíneseiből a saját lelkünknek, a tisztítóútbodyben szendőloknek és Mária országának javára, — mondja a füzetke Előszava.

Ára példányonként — portóval — 23 fill., kötve 40 fillér.

As elmétkedések mellett imádságok is vannak a füzetben.

Megérdemli a saját lelkünk, edes hazánk és szűz Mária.

Hirtével kell terjeszteni az imádkozó elmétkedéseket!

Kaphatók: a Püspöki Lyceumi könyvnyomda könyvkereskedésében Gyulafehérvárt.

A plebániáknak és lelkészi hivataloknak szükséges összes Egyházi nyomtatványok

Gimnómással ellátott hivatalos levélborítékok (100 db. 1 K. 20 fillértől.)

Devocionális cikkek : : (rózsafüzérek, feszületek, szentképek stb.)

!!! Jutányos árban !!!

A Szent István Társulat összes kiadványait állandóan raktáron tartjuk és ugyanazon árban árusítjuk mint a kiadó cég.

Irodai szükségletre mindennemű papírok és írószerek általunk beszerezhetőek.

Árjegyzéket, mintát valamint könyvnyomdai megrendeléseknél (művek nyomása) árajánlattal készséggel szolgálunk.

kaphatók a Püsp. Lyc. könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.